

Jan Tomczak

"Meditations-Cassetten : Alltag : Einladung zu bewussteren Leben", Zürich- Köln-Freiburg i. Br. 1979 : [recenzja]

Collectanea Theologica 50/2, 209-210

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Meditations-Cassetten: Hat Gott die Sache in der Hand? Eine Meditation über Zufall und Vorsehung, Zürich-Köln-Freiburg in Br. 1979, Benziger — Christophorus Verlag, s. 22.

Omawiana pozycja nie jest książką, lecz raczej materiałem, na który składa się kaseeta z nagraniem tekstem i muzyką oraz wydrukowany ten sam tekst i uwagi dotyczące korzystania. Tekst przygotowali Christoph Hürli-mann i Hans Krömler, muzykę — Willy Bischof. Tekst mówią Roswitha Schilling i Paul Brigger. Wydrukowane przy tekście informacje o czasie trwania poszczególnych części mowy i muzyki w minutach i sekundach, ułatwiają znalezienie odpowiednich fragmentów na kasecie.

Podane w druku i powtórzone w nagraniach na taśmie rozważania dotyczące Opatrzności Bożej w świecie. Twórcy kasyety nie mieli zamiaru rozwiązać całego problemu, gdyż jest to niemożliwe w godzinnej medytacji. Pragnęli jednak dostarczyć myśli do rozważenia wielkiego zagadnienia: czy w moim życiu i w życiu innych ludzi wszystko jest tylko przypadkiem i losowym wydarzeniem, czy też za tym wszystkim stoi Bóg, który trzyma wszystko w swoich rękach?

Rozważania prowadzą do wniosku, że musi istnieć plan Boży zakryty przed człowiekiem, który stopniowo odkrywamy widząc w swoim życiu więcej sensu niż bezsensu. Autorom chodzi o to, aby słuchający nagrania postawili sobie pytania bardzo konkretne i starali się na nie odpowiedzieć.

Twórcy przeznaczyci tę kasetę dla indywidualnych użytkowników, dla grup, dla duszpasterzy, dla wspólnot religijnych, dla zakonników, dla nauczycieli religii w starszych klasach, a więc dla szerokiego kręgu ludzi, niemal dla wszystkich z wyjątkiem dzieci. Niewątpliwie tak podany materiał może pobudzić do refleksji i dostarczyć ważnych przeżyć religijnych.

ks. Jan Tomczak SJ, Warszawa

Meditations-Cassetten: Alltag. Einladung zu bewussterem Leben, Zürich-Köln-Freiburg in Br. 1979, Benziger-Christophorus Verlag, s. 40.

Przedstawiane opracowanie przygotowało kilka osób. Tekst napisali Bruno Dörig i Karl Rahnner. Muzyka wykonywana na flecie i gitarze została wzięta z płyty *Folklore international*. Tekst czytają Roswitha Schilling, Manfred Schradi, Gian Töndury. Reżyserię opracowali Roswitha Schilling i Paul Brigger.

W skład omawianej pozycji wchodzi godzinna kaseeta z nagraniem tekstem, który również został wydrukowany, muzyka trafnie dobrana do tematyki zagadnienia, uwagi wprowadzające i dodatkowe teksty, mają uzupełnić i pogłębić poruszany problem.

Twórcy omawianego opracowania pragną przyjść z pomocą tym, którzy chcą bardziej świadomie, swobodnie i spokojnie wykonywać swą codzienną pracę, a dzień powszedni pragną uczynić rolą, uprawianą i owocną dla pogłębiania osobistej wiary w Boga. Tacy znajdą w prezentowanej kasecie myśli na temat owocnego życia. Niejedna sprawa wyda się im znana, inna — nowa i niezwykła. Autorzy i twórcy kasyety przekazują myśli i doświadczenia z własnego codziennego życia. Pragną ułatwić wstępowanie na drogę odkrywczą każdemu, kto przyjmie zaproszenie do bardziej świadomego życia.

Treść kasyety została rozczłonkowana na siedem części, które dadzą się podzielić na dni tygodnia. Części są od siebie oddzielone muzyką i znakami, tak że łatwo można się orientować w kasecie. Oto części: bardziej świadome życie, przebudzenie i zasypianie, jedzenie i trawienie, życie sam na sam i we wspólnocie, praca i świętowanie, mówienie i milczenie, dzień powszedni i wiara.

W uwagach autorzy pouczają, jak owocnie korzystać z kasety indywidualnie i w grupach. Radzą, jak w wolnych chwilach przez pisanie i mówienie bardziej świadomie przeżywać swoje czynności. Wspomniane uwagi mogą pomóc do owocniejszego wykorzystania nagranej kasety. Nawet samo wysłuchanie jej może obudzić przekonanie o potrzebie świadomego przeżywania codzienności, o której głębokie refleksje teologiczne snuje sam Karol Rahner w ostatniej części przeznaczony na niedzielę.

Wydrukowane i równocześnie mówione teksty zostały ubogacone przez cytowane na dwunastu stronach broszury inne refleksje na temat codzienności.

Omawiane opracowanie stanowi interesującą próbę wykorzystania do refleksji religijnej nie tylko słowa pisanego, ale również mówionego i muzyki.

ks. Jan Tomczak SJ, Warszawa

Klemens TILMANN, Hedvig-Teresia von PEINEN, *Die Führung zur Meditation — Christliche Glaubensmeditation — Ein Werkbuch*, t. 2, Zürich-Köln-Einsiedeln 1978, Benziger Verlag, s. 413.

Medytacja stanowi ważną dziedzinę życia religijnego.

Książka jest drugim tomem dzieła *Die Führung zur Meditation* (Wprowadzenie do medytacji). Pierwszy tom był przeznaczony dla czytelników, których można nazwać nowicjuszami w medytacji i prowadził ich przez naturalną medytację w atmosferę religijną aż do początków medytacji wiary.

Drugi tom otwiera wielki świat medytacji nad chrześcijańskimi prawdami. Zaczyna od doświadczeń znanych i dostępnych każdemu chrześcijaninowi i wskazuje drogę do coraz większych głębin, aż do mistyki. Tę chrześcijańską drogę w głębię tajemnic Chrystusa porównują autorzy z innymi drogami niechrześcijańskimi, przede wszystkim z zen i ukazują, co i w jaki sposób można z nich wziąć dla medytacji chrześcijańskiej.

Omawiana pozycja zakłada wiadomości i ćwiczenia podane nie tylko w pierwszym tomie, ale również w książce *Übungsbuch zur Meditation*¹. Te trzy tomy stanowią jedność. Aby uniknąć powtórzeń, nie umieszczono w drugim tomie większości ćwiczeń zawartych w książce, która ukazała się wcześniej, pt. *Leben aus Tiefe* (Życie z głębi), niż trzy wymienione.

Wspomniane książki są przeznaczone dla chrześcijan wszystkich wyznań i obracają się koło istotnych zagadnień wiary, wspólnych wszystkim wyznawcom Chrystusa. Mają więc charakter ekumeniczny, pogłębiają wspólną podstawę i prowadzą do spotkania we wspólnym dziedzictwie wiary. Przerzucają również żywy most do tych, „którzy z czystym sercem szukają Boga”, do mistrzów i uczniów buddyzmu oraz przedstawicieli innych religii.

Omawiany tom nie przedstawia rozważań teoretycznych, lecz przeżyte treści. Ukazuje je w tekstach różnych myślicieli, w ćwiczeniach i w zapisach, osób, które oddają się medytacji.

Po uwagach ogólnych o medytacji autorzy pokazują wiele miejsc i sytuacji w normalnym życiu chrześcijańskim, w których jakby sama z siebie wyłania się medytacja religijna. Potem mówią o aktywnym rozważaniu, które może i powinno wprowadzać w początki zaplanowanej medytacji. W rozdziale trzecim przedstawiają właściwą medytację tajemnic wiary, a przede wszystkim różne modele zrodzone w duchowości chrześcijańskiej. Po modelach opisują medytację, która jest przede wszystkim zanurzeniem w Ducha Chrystusa, żyjącego w nas.

Szósty rozdział poświęcony jest formom kierownictwa i sposobom odby-

¹ Por. *Collectanea Theologica* 44 (1974) z. 4, 206—207.